

Dobro nam došli, braćo Čehoslovaci!

Radosnim srcem čekamo Vas, predstavnici bratskoga nam čehoslovačkog naroda!

Smatramo posjetu Vašu izliovom duboke ljubavi prema nama, slavenskoj braći Vašoj.

Dobro nam došli, odlični parlamentarci, iz domovine tolikih slavenskih velikana!

Zajednički proživjemo teške dane stoljetnih patnja. U ljubavi i slozi uživamo sada osbavene naše ideale.

Jednaka sudbina prati nas dugo. Isti udes povezao je naše nacije.

Dodoste nam u pohode kao brat bratu, s iskrenom ljubavlju i čistim željama, a mi Vas dočekasmo iskriženih ruku, otvorena srca.

Vaš trijumfalni prolazak kroz gradove naše dao Vam je dovoljno dokaza o simpatijama našega naroda prema dalekoj krunoj braći.

Ova Vaša posjeta učvrstila je još više slogu i ljubav dviju mladih slavenskih država, koje su iz dna srca odane velikom slavenskom Idealu.

Dobro nam došli u grad naših hrvatskih kraljeva Tomislava i Krešimira. Krešimirov Šibenik Vas rado očekuje i dugo će zadržati uspomenu tako rijetke slave.

DOBRO NAM DOŠLI, SLAVENSKA BRAĆO!

DA ŽIVI ČEHOSLOVAČKA!

Ostavka dra Nikića.

7. t. mj. kasno uvečer ministar šuma i ruda dr Nikić potpisao je ostavku, koju je Uzunović odmah ostavio kralju, koji se vratio sa Bleda. Kralj je primio ostavku te ministarstvo šuma i ruda privremeno povjerio ministru saobraćaja radikalna dra Vasi Jovanoviću. Na činjenicu, da ovo ministarstvo privremeno nije povjereno kojem radićevcu, nego jednom radikalnu, u političkim krugovima tumači se, kao da bi Radić bio popustio od zahtjeva, da njegova stranka zadrži taj rasor.

Dr Nikić je nakon ove svoje ostavke, koja je tako neočekivano došla, da je bila prava senzacija dana, dao novinarima ovu izjavu: „Ja sam sinoć predao ostavku predsjedniku Vlade, jer sam mu u svoje vrijeme obećao, da ću ostavku podnijeti, kad se Kralj vrati u zemlju. Ovo je direktan povod moje ostavke. Ja sam održao zadatu riječ. Politički razlozi mogega povlačenja iz vlade dovoljno su javnosti poznati i ne treba da ih ističem. Prilike u vladi, u kojoj smo predstavnici g. Radića i ja, postajale su sve teže.

Da se rad Vlade ne ukoči samo na stišavanju sukoba, ja sam se odlučio, da dadem ostavku, da ne bi Vladu dovodio u opasnost pred Skupštinu i da joj omogućim nesmetan rad oko toliko i tako teških problema, koji je čekaju. Ja sam uvjeren, da ću iz opozicije dosadašnje svoje uspjehe u narodu učvrstiti i proširiti.“

Unutrašnja politika Čehoslovačke na putu uredjenja.

Politički krugovi u Čehoslovačkoj drže već gotovim faktom, da će za koji dan današnja vlada demisionirati i biti obrazovana nova parlamentarna vlada sa Švehlom, vođom čeških agraraca, na čelu.

Sve čehoslovačke stranke su se grupirale na opozicione i vladine, a Švehla će se sporazumjeti ovih dana za sastav vlade sa strankama, koje su se izjavile, da će saradivati za državu i narod, dok se ne će poduzeti nikakav pokušaj za promjenu taktike u bilo kojoj opozicionoj stranci.

U vladinu većinu nijesu htjeli da uđu ove stranke: čl. soc. demokrati njemački nacionalisti, njemački socijalni demokrati, čl. narodni socijalisti, njemački narodni socijalisti, te dakako komunisti, pa izgleda da će u novom kabinetu biti 3 republikanaca (agrarca) i 2 pučanina, dok će se narodnim demokratima, obrtnicima i Hlinkinim slovačkim pučanicima osigurati po jedno mjesto, a dva za Njemce.

Prema pisanju nekih novina, fašistički elementi s kršćanskom narodno-demokratskom i agrarnom strankom žele pošto potro srušiti dra Beneša u parlamentu, ali je pitanje, hoće li u tome uspjeti, ne budu li za to glasovale njemačke stranke.

Dr Hodža, uz Švehlu jedan od najuglednijih članova najjače stranke u Čehoslovačkoj republikanskih agraraca, dao je neke važne izjave. On veli, da je pri sastavu ove vladine većine vodila agrarce spoznaja, da je dosadnja parlamentarna taktika demokracije iziskivala reorijentaciju i da je bilo u interesu čehoslovačke državne politike, da se već konačno riješe slovačko i opće narodno pitanje. Čehoslovačka parlamentarna demokracija bila je, zapravo dosada krnja, jer su slovački autonomisti, kao i njemačke

stranke zabacivale državotvornu misao, a parlamentarna se demokracija protezala zapravo samo na stranke t. zv. narodne koalicije. To je stanje prirodno izazivalo u čitavoj politici neku ukočenost. Kraj ove isključive većine postale su neke stranke „nenadoknadivima“, čim je njihov politički apetit nerazmjerno rastao. Pridolaskom Nijemaca i slovačkih autonomista iskrsnula je nova mogućnost vladine većine, čija je posljedica, da nijedna stranka u svijesti svoje nenadoknadivosti ne može stavljati pretjerane zahtjeve na vladu i državu. Jednom riječju, treba se osloboditi od pogrešnog kruga narodne koalicione većine. Najvažniji fakat toga svega je okolnost, da su Njemci, a do izvjesne mjere i slovački autonomisti, odustali od negacije države i ustava. Danas su njemački agrarni demokrati, kao i kršćanski socijalisti isto kao i slovački Hlinkini pučani pripravnici, da sudjeluju u vladi. Oni će glasovati za državni budget i za vojničke zakone, kao bilo koja čehoslovačka stranka bivše narodne koalicije. To znači, da je u čehoslovačkoj državi praktički riješeno narodno pitanje.

Pregovori Švehle već su tako daleko, da se nova vlada, u kojoj će biti samo 4 ministra-činovaika, može očekivati svaki čas.

Novu vladu očekuju teški zadaci kao: državni budget za 1927. god. porezna reforma, čija je osnova već gotova i kroz najkraće vrijeme bit će podvrgnuta ispitivanju mjerodavnih faktora, te novelizacija socijalnog osiguranja, i to u tom smjeru, da radničko osiguranje mora biti pojeftinjeno, što se tiče administracije. Novi parlament pretresat će još građevnu djelatnost, zakon o socijalnom osiguranju prestarih i zakon o potpori nezaposlenih.

Neptunske konvencije pred Narodnom Skupštinom.

Neptunske konvencije, koje su vladi prouzročile toliko brige i radi kojih je svojedobno Narodna Skupština i bila nenadno poslana na odmor, nalaze se sada opet pred Narodnom Skupštinom s vladinim prijedlogom, da ih ona ratifikuje.

Talijanska je diplomacija preko cijeloga ljeta za odmora Skupštine pripravljala teren i radila na tome, da se konvencije prihvate čim prije tim bolje. Talijanska štampa je pisala, kako je bilo uglavljeno između dra Ninčića i Bodrera u dogo-

voru sa Stjepanom Radićem, da se konvencije sa strane Skupštine ratifikuju i da g. Stjepan Radić uđe u vladu kao ministar socijalne politike. Na što bi sve Radić pristao samo, da ponovno uđe u vladu!

Konvencije su bile podigle čitav alarm, a protesti su stizavali sa svih strana naše države.

Sada je stigao Narodnoj Skupštini i poslaničkim krugovima još jedan opširni motivisani protest sa strane trgovačke i industrijske komore u Zagrebu. U protestu je do-

kazana velika šteta po cjelokupnu našu privredu u slučaju, da bi se konvencije prihvatile. Svim našim lukama bio bi zadan smrtni udarac. Zato trgovačka i industrijska komora energično zahtijeva od Narodne Skupštine, da se konvencije otklone.

Komorama uopće nije bila dana prilika, da ni beogradske ni neptunske konvencije prouče, pa tek sada, kad su otkrivene u pravom svjetlu mnoge zle stvari, komore mogu da iznesu svoja mišljenja i da ustanu u obranu nacionalnih životnih interesa.

Progoni naših učitelja u Italiji.

Tiranski pritisak fašističkih elemenata nad našim učiteljima u Italiji dosegao je vrhunac. Talijanski ministar prosvjete Fedele, kojemu se stolica drma, da se uzdrži na mjestu i ulaska fašizmu, latio se okrutnoga sredstva: posluzio se zakonom, koji daje ministrima pravo, da otpuste svakoga službenika, čije „djelovanje u službi ili izvan nje ne daje potpuno jamstvo za svijesno ispunjavanje dužnosti, ili se službenik ne slaže s političkim smjernicama vlade.“

Tako je sada primilo oko 30 slovenačkih i hrvatskih učitelja obavijest od ministra prosvjete, da je uveden proti njima otpusni postupak. Trajanje ovoga postupka znađe se protegnuti i cijelu godinu, a da kroz to vrijeme učitelji ne primaju plaće i skapavaju, premda zakon nalaze, da se disciplinarna istraga ima da završi pozitivnim ili negativnim uspjehom najdaljeza tri mjeseca. I čitava istraga završi brutalnim progonima, nedostojnim jednoga kulturnoga naroda.

Od 800 slovenačkih i hrvatskih učitelja iz 1918. godine ima ih sada oko 400!

Ovo tiransko nasilje, koje ide za potpunim otuđivanjem našega življa, prelazi svaku granicu. I sve se to događa u doba tobožnjih ozbiljnih prijateljskih ponuda sa strane Italije, u doba zloglasnih konvencija.

Radićev „Dom“ proti „Hrvatskom kulturnom slavljju“ u Dubrovniku.

Povodom „Hrvatskog kulturnog slavlja“ u Dubrovniku pisao je Radićev „Dom“ vrlo loše o samoj proslavi i napao sve njene priredivače. Veli, da je toj „tobože sveopćoj hrvatskoj slavi“ stao na čelo „neki dr Bjelovučić, koji bi se inače imao zvati Crnokurjačić“. Najviše ga peče, što je Bjelovučić zlorabeći povjerenje pozvao na slavlje dra Bazalu i Došena, „te jadne odmetnike od hrv. seljačke politike“.

Upozoruje unaprijed sve organizacije, da ne sudjeluju proslavama, koje budu „tobože u ime hrvatstva priredivala kojejkakva šarena gospoda, koja su pod noge bacila svaki obraz i koja proti zdravom razumu ruže i ruše narodni sporazum sa Srbima“. Žali, da je proslavi sudjelovalo i pjevačko društvo „Sljeme“, koje je među te go-

spodske kurjake dospjelo, kao Isus među razbojnice“. Sve organizacije, ili oni pojedinci, koji se unaprijed u tom pogledu budu ogriješili o temeljna načela stranke, snovit će posljedice.

Pa da se čovjek ne snebiva nad ovakvom gluparijom. Zar Radić misli, da samo njegovo ime danas

znači hrvatstvo? Riječ imaju sada radićevci, koji su se toliko angažovali za ovo slavije i sudjelovali mu. Neka im bude! Valjda se jednom opamete!

Dr Bjelovučić, dr Bazala i Došen tužili su „Dom“ sudu, a naši će radićevci, razumije se, sagnuti pokajnički šiju i skrušeno odati priznanje svom velikom vođi.

Poganština ili . . . još gore!

Tkogod će se čuditi ovom naslovu. No što drugo da rečemo o članku, što ga je donijelo splitsko *Novo Doba* u broju od 29. rujna?

Dok je ljubav prema bližnjemu zapovijed naravi, dok Krst-Bog stavlja je kao obilježje svojih sljedbenika, evo ti jedne žene, koja hoće „da čovjek obično misli na druge, kad više nema potrebe da misli isključivo na sebe“. To bi imalo značiti, da iskazuje ljubav drugomu onaj, koji je sretan, zadovoljan, u obilju. . . No iskustvo dokazuje, da je to laž, jer baš bogataši, sretnici najmanje misle na drugoga, a kršćanski apostoli ljubavi su nam živi svjedoci *odricanja, zatajivanja* samih sebe radi bližnjega. Dakle gornja tvrdnja niječe požrtvornost, niječe odricanje, niječe altruizam, u jednu riječ *nije kršćanska*.

Još gora je zabluda, pače naprosto je sablazan, što ona žena piše o moralu. Ono, što se od početka svijeta zvalo ženskim poštenjem — ne postoji, nego to je samo riječ onih žena, koje ne mogu da više uživaju u putenoj ljubavi! Dok nam kršćanstvo stavlja za uzor djevičanstva Mariju, dok je povijest kršćanstva puna divnih uzora djevica, koje odbijaju udaju, odbijaju svjetovne raskoši, zabave, pak i same kraljevske zaruke iz ljubavi prema djevičanstvu, a nebrojeno je mnoštvo onih, pak i u našoj tužnoj povijesti u odnosaju s Turcima, djevojaka i žena, koje su volile umrijeti u mukama negoli izgubiti žensko poštenje, za onu gospođu ne postoji takav moral. Ta kod pogana su se cijenile Vestalke, bila je slavljena krepopsna Lukrecija, preljub i puteni odnošaj izvan braka bio je kod svih naroda

i poganskih osuđen, a eto jedna kršćanka u XX. vijeku sudi, da je moral isprazna riječ! Ta ako se „muško i žensko“ vole i združuje, da rađaju djecu, tko da to osudi? Zato, vi roditelji, ne tužite se, ako vam kćeri uteku za dragim. . . a ni vi muževi ne tužite se, ako vaša nježna polovica voli drugoga i. . . vas ostavi. . . Nije li to gore negoli kod pogana? Zbilja, milostiva, pokazaste, da Vaša tvrdnja počiva „na zbrci pojnova“, te Vi zaboraviste, što je moralno, a što nemoralno. Nije se čuditi, kad imade u svijetu osoba, koje propovijedaju „slobodnu ljubav“, pak za njih više ne opstoji *spolna urlina*. Baš kao ni između životinja.

Nije samo poganština, nego je aberacija, da je spolna ljubav jača negoli naša misao, negoli naša volja. Tada bi nestalo uzdržljivosti i čistoće, tada bi cio svijet imao pravo, da bude jedan bordel, a trebalo bi brisati iz državnih zakonika *zločine silovanja, otmice, preljuba*. . . Do čega se dolazi, kad se strast opravdava kao moćan i svemoćan nagon, koji ruši sve moralne sisteme. Tada se dolazi do zaključka, da je sasma prirodno, da se žena daje čovjeku, koji joj se u svakom pogledu sviđa. . .

Nešto slična još nijesmo čitali, a ovo je tako krupno, da je i samo *Novo Doba* držalo potrebitim, da citatue upozori, da bi se o izvodima auktorice „dalo mnogo diskutirati“. I g. Miljenko Vidović smatrao je shodnim, da u svom listu *Novi Čovjek* osudi pisanje gospođe K. S. te je veoma zgodno zaključio: „Ako oduzmete čovjeku i ženi moral, ostaje još samo, da im odrezete nos,

da mogu pasti travu“. To ustalom nije drugo nego parafraza riječi sv. Pisma, da postaju kao konj i mag, koji nemaju razuma.

Odobravavamo, što gospođa spisateljica ustaje proti modi, osuđujući je kao i mi, samo s drugoga stajališta. Ona osuđuje današnju modu, jer joj se čini, da odnosi dražesnost i ljepotu ženi, mjesto da je poljepšava. Mi je osuđujemo, jer odnosi ženi sveti stid, koji nam je svima prirodan, a ženi navlastito. Kako se gubi stid, tako se gubi i moralni osjećaj, te čemo rado potpisati onu izreku nekoga Rusa: „Kratka kosa, kratka suknja — kratka pamet!“

U istom broju lista *Novi Čovjek*, u kome g. Vidović osuđuje pisanje protiv morala, donosi se i njegov govor u Vukovaru, u kojemu je on rekao nešto, za što bismo mi sa sv. Pavlom rekli: „Blasphemati, quae ignorat (huli kao nezalica)!“

Više puta je već pisano, da uza svu dobru volju i tendenciju pokret gosp. Miljenka Vidovića je gradnja na pijesku, jer snuje preporod čovječanstva bez glavnoga temelja — *vjere*. Gosp. Vidović puno piše, puno čita, puno govori, ali u svemu pokazuje, da malo čita katoličke knjige, osobito apologetiku, a to bi mu bilo i te kako potrebno.

Gospodine Isukrste, oprostite mi, da tebe svetogrdno stavlja uz Budu i Muhameda. O njima govori, da su „bili veliki u svom izvornom razumu i težili su, da oplemene čovjeka, ali da se čovjek preobrazio trebalo je iz njegove duše iskorjeniti zlo. Rane duše trebalo je liječiti, a vjera je operisala samo riječima, obećanjima i zastrašivanjem. Trebalo je kultivisati čovjeka, kao što se zemlja kultivise, trebalo ga studirati, ispitati, proučavati, da ga se oplemeni, a vjera međutim nije dala čovjeku snage, da izvrši ni ono, što mu je naredivala. . .“

Ovakvo Gosp. Vidović, i to ljetos, kad sav svijet, pak i nekatolici, slave sv. Franju Asiškoga, kao najsvršenijega nasljednika Krstova i obnovitelja čovječanstva. A tko je *ukinuo ropstvo* u Evropi? Tko je *preobrazio* one Rimljane, koji su zvjerski už-

vali u krvi gladijatora i mučenika, i one Rimljanke, koje su brojile go-gine po muževima? Tko je *kultivisao* Gote, Normane, Slavene, Mađare i t. d., da „jaganjci su regbi krotki, ki bijahu gorski lavi“? Ako su ljudi bili uvijek ljudi, tko je dao snage milijunima, da postanu *sveti*, t. j. uzori ljubavi, blagosti, ustrpljivosti i ostalih kreposti, negoli vjera svojom *propovijedu, molitvom, sakramentima, dobrom izgledima*? Takva čudesa je činila i čini kršćanska vjera, ali u onima, koji je primaju! Zašto smo mi tek po imenu kršćani, kako tvrdi g. Vidović? Jer ne čemo da slušamo vjeru i njezine apostole. Da su kraljevi i narodi slušali Pija X. i Benedikta XV., ne bi bilo klanja ni rata, koji je toliko zla donio! Da i dandanas sluša Evropa Pija XI., nebi bilo potreba Lige Naroda!

No događa se, kako se dogodilo u vrijeme Krstovo. Dok Gospodin propovijeda ljubav, čistoću, nežidbe, odricanje i požrtvornost, njegovi neprijatelji odgovaraju: „Tvrdo je ovo govorenje!“ — i zamrce na njega. Isus hoće pristupiti krepoti, a licumjerci ga preziru. Isus govori o kraljevstvu Božjemu i o obnovljenju unutrnjega čovjeka, a farizeji ga odbacuju, jer oni hoće političko kraljevstvo zemaljsko. Isus je zval i zove u kraljevstvo mira i ljubavi, ali ljudi odbijaju njegov poziv, jer traže slavu, blago, naslade — i ostaju kršćani samo po imenu.

Sve, što ima Evropa moralnoga dobra, sve je dobila od kršćanstva, a što ima zla, dobila je i dobiva od onih, koji ne slušaju Crkvu nego je progone!

Gosp. Vidović hoće da bude pedagog. Priznaje, da je „čovjek po svojoj naravi zao, da je u daši, usvojio suštini pokvaren. . .“ i „da u nama, u klicu, u zametku, sva dobra i sve vrline budućih pokoljenja.“ To nije tačno! Ispravno je, da je čovjek, *ustjedi grijeha istočnoga*, sklon na zlo, ali i da ima i dobra svojstva. Uzgoju je zadaća, da zle sklonosti ukloni, a dobra svojstva razvija, služeći se svim onim pomagalicama, što ih zdrava *pedagogija* preporuča, a među tima je najjače

VITEZ SIROMAŠTVA.

(Prigodom 700. godišnjice.)

Na Misionarskoj Izložbi u Vatikanu, koja se zatvorila 9. I. t. g., a sada je otvorena svakoga četvrtka i nedjelje, između ostalih uresa izložbe, osvrnut ćemo se na najznačajnije uspomene, što se tiču osobno velikoga asiškoga sveca, sv. Franje. Sve su ove uspomene izložene u dvorani svetih i misionarskih mučenika. Mnoge će nam ove stvari razjasniti, zašto je Asiški Patrijarha dobio mjesto, i to počasno mjesto, među svetim misionarima.

Ustavimo se najprije kod predmeta, što se prepliću usko sa svećevom osobom. Dvije staklene žare sadrže sandale i vunene bječve sv. Franje. On je bio naučan hodati bosim nogama po majci zemlji, ali poslije nego je primio sv. rane, kako kažu Fioretti, „bile su mu ruke i noge po srijedi kao probodene od čavala. Vršci čavala provirivali su na nadlancu ruku i na dlanu noge van mesa izdignuti. Bili su ti vršci kao zaobljeni i zavrnuti tako, da se moglo vrhu mesa uvući prst kao u jedan prsten. Vršci čavala bili su obli i crni.“ Toliko sandale, koliko

bječve, koje mu je osobitom pomnjom uplela sv. Klara, morao je. Franjo udesiti i proti svojoj volji. Kako mu je meso bilo nadignuto, nije mogao nasloniti noge na zemlju i hodati. No najviše je on htio da sakrije tako znakove muke na svom tijelu vidljivo utisnute. Ruke je obično zamotavao i pokrivaio dugim rukavima.

Ove dvije žare počivaju na orijentalnom sagu, koji je ukrašen pozlaćenim čipkama na crvenoj podlozi. Ovaj skupocjeni sag darovao je Balduin, carigradski car. Upotrijebili su ga, kad su svećano prenijeli njegovo tijelo iz crkve sv. Jarja, gdje je bio položen odmah po smrti, u crkvu, sagrađenu njemu u čast poslije same dvije godine. Ovaj sag se čuva u Asizu. Ima još i jedan drugi sa žutom podlogom, a ima istu povijest. Tko ga je vidio rastvorena, opazio je, da je probašen na pet mjesta, što odgovara 5 ranama. Na tom mjestu nalazila se i krvava štifa. No nju je odnijela gospođa Jakopa dei Settesoli, zbog velike časti prema uzvišenom svecu, da ju uvijek drži kod sebe kao dragocjeni dokument. Ovi predmeti nam svjedoče iz bližega čudo stigmata, toliko iz-

vanredno, da protestanat Sabatier reče, da je to jedno od najvećih i najmisterioznijih elemenata kršč. života. To se može ne razumjeti, ali za to se ne može zanijekati. Rane su se utisnule u tijelo sv. Franje na brdu Alverna u visokoj samoći, u najvišem zanešenju, u neizmjernom zanosu ljubavi i boli. Najveća njegova bol bila je ta, što nije bio dostojan mučeništva, kojemu je više puta hodio ususret, da postane misionarom, osobito onda, kad je pošao u Egipat.

Krstov štitonoša.

Iz ove znamenite epizode svećeva života ima na misionarskoj izložbi nekoliko uspomena. Liturgični križ vrlo fino izrezan, što je on uvijek nosio u svojoj misiji na Istoku. Kalež, s kojim je običavao činiti purifikaciju poslije pričesti. Najčudnovatija je uspomena zaviniuti rog od bjelokosti, koji je visio na mjedjenim lancima. Što je svetac s tim činio i kako ga je dobio? Darovao mu ga je egipatski sultan, a služio mu je, da pozivlje na hodočašće u one daleke zemlje svoje rasijane drugove. Ovaj duševni vitez mislio je u sebi, kada je trubio u bjelokosni rog, da je pozvan, da ostvari svoj ideal, da postane naime prvak svete kri-

žarske vojne Krstove. Viteški dah zgoda i pogibelji pojavi se u Franji još za mladosti, kad je naime imao 23 godine.

Poslije priprava, koje su začudile njegove sugrađane, otkriveni se odjednom očeva bogatstva i nasljedstva, uputi se u Palju, da bude kao pratilac Gualtieru od Brienne, smionom francuskom junaku, koji je bio došao u Italiju, da postavi svoj mač u službu velikoga Pape Inocenta III. Zanosni sin Petra Bernardone nije mogao ni doći do željenoga cilja, kamo je sanjao o zlatnoj žetvi svoje slave. Poslije kratkoga prevoza u Spoletu razboli se te se morao povratiti natrag.

Već je bilo sazrelo vrijeme, u koje je počeo njegov duboki misteriozni preokret. Ovaj preokret je morao učiniti od njega mjesto štitonoše najzanosnijega učenitelja tjelesa, slatkoga i bosonogoga viteza najskromnijega siromaštva.

No i kao vitez siromaštva i kao štitonoša Krstova često ga je smućivala misao na stare avanturističke sne i pobjede. Često puta „u tako zagospodarile njegovim slabim tijelom, da su ga potpuno prenijele iz njegovih mjesta i iz njegove nove

i najuspješnije vjera i njezini lije-kovi. Zato i upravo zato će biti uzaludan napor gosp. Vidovića, jer se ne obazire na ovo pomagalo.

Trajniji, uspješniji, pred Bogom i ljudima zaslužniji i bolji bi bio njegov rad, kad bi on zagovarao u prvom redu vjersku obuku, svetovao Marijine kogregacije, a neka se ne boji ni „Orlova“ i sličnih organizacija. Neka svjetuje svojim pristašama, da živu po vjeri i prakticiraju vjerske dužnosti, a za „ispitivanje, studiranje, proučavanje čovjeka“ neka svjetuje sv. ispovijed, ispit savjesti i duhovne vježbe. Tada će sigurno doživjeti, da vidi oko sebe „nove ljude“. Evanđelje je davno reklo, da „nije problem čovjeka u problemu hijeba“, nego „tražite najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu i sve ostalo će Vam se dodati“. Inače, ostalo je čista poganština.

NAŠI DOPISLI.

PAG, 5. listopada 1926.

Blagoslov novih zvona i zborne crkve.

Na blagdan sv. Jerolima, pokrovnitelja Dalmacije, naše je mjesto doživjelo rijetku svečanost. Toga su dana bila blagoslovljena nova zvona, koja su stigla iz Vittoria Veneta od tvornice De Poli. Sva četiri zvona: Sv. Marija od 970 kg; sv. Juraj od 680 kg; sv. Ante od 480 kg. te sv. Roko i Sebastijan od 270 kg s notama Mi, Fa, Sol, Si (Mi i Si bemoile) vrlo su lijepo izrađena i urešena.

Nakon što je preč. kanonik Ivanović uz pratnju svećenstva, kumova i crkvi-narstava u 5 sati poslije podne obavio blagoslov, nova su zvona po prvi put zazvonila, dok je narod na trgu i oko zvonika očekivao željno prve zvukove. Jaki zvukovi u dinovj harmoniji razliježali su se prvi put po paskoj uvaji, glazba je svirala, mužari pucali, a narodom je zavladalo neobično veselje.

U subotu ujutro 2. t. mj. blagoslovljena je zborna crkva, koja je odlučnom voljom i požrtvovnošću naroda bila s temelja popravljena. Uzalud se od vlade očekivala obećana pomoć. Narod je sam badava dao radnu silu. Bez razlike staleža svatko je doprimio, makar u novcu, svoj rad i kroz tri mjeseca velikim trudom od 1200 besplatnih radnika podignuta je iz gomila ruševina krasna crkva. Za nabavu cementa, klaka i ost., te za isplatu zidara i drovdjelaca zadužio se narod za 150.000 dinara.

U nedjelju 3. t. mj. prenesen je u ve-ličanstvenu procesiju, kojoj je sudjelovala masa naroda, društva i glazba, kip Bl.

„siromašne obitelji, koju je pasao ponizni pasac“.

Tako se dogodilo g. 1212., kad je svakako htio poći na Istok. Ušao je u brod u Ankoni (kako se vidi na slici, izloženoj na Mision. Izložbi), da dođe u željeni Istok. No dogodilo mu se kao i kod Spolete. Zestoka oluja baci brod na obale Dalmacije. Tu ostane i ustanovi samostan u Splitu na obali. Opet poslije godine dana proputuje preko Francuske i Španjolske samo, da dođe do Marroka, da uzmogne propovijedati Turcima vjeru Isusovu. No i tu, čim je došao, uhvati ga jaka bolest, koja mu pomrsi sve osnove i prisili ga, da se vrati u svoju domovinu k svojoj braći.

Želja za mučeništvom.

Neuspjeli pokušaji za misionarskim životom i velike brige za svoj mladi red, činilo se, kao da su utrnule u Franji žar njegove duše ili kako ga je Dante nazvao „žedu“ za mučeništvom“. No kad je Papa Honorij III. poveo križarsku vojnu, koju je njegov predšasnik bio proglasio, siromašak Franjo htio je, da i njemu bude mjesta za borbu proti nevjernicima.

Gospod od Staroga grada iz crkve sv. Petra u zbornu crkvu. Provikar preč. Ivanović održao je prigodno slovo, a nakon večernje, blagoslova i „Tebe Boga hvalimo“ palile su se na trgu bengalske vatre.

Strážar s Jadrana.

MURTER, 7. listopada 1926.

Izazivanja i neredi.

U zadnje vrijeme izazvala je mjesna Orjuna s mjesnim „držatvorcima“ nekoliko nereda.

Kad su se Orlovi vraćali na Veliku Gospu u noći sa sleta u Stankovcima bili su dočekani bestidnim rječtinama, poklicima i prijetnjama, a na povratku sa sleta iz Sali to se ponovno opetovalo, te su čak i iz revolvera pucali. Da toga puta nije došlo do ozbiljnog okršaja, zasluga je dvojice općinskih vijećnika, koji su sudjelovali u povorci i rastjerali napadače.

Svi ovi neredi poznati su općinskoj upravi, a ona se ne brine, da ih dokrajči, i ako bi to mogla učiniti.

Po noći se razuzdano mladarija klatari po selu i počinja razne lupeštine, a da Općina o tome ne vodi računa.

Nekolicina ih, koji su nekod bili općinski rondari, posjeduju oružje, s kojim se razmeće. Tako je nekidan došlo do krvavih svada, kad su pijani imali uza se oružje, što služi na sramotu društvu i čitavom mjestu. O tome vlasti vode izvude.

Ne znamo, zašto općina ne odzime oružje onima, kojima ne pripada.

Tražimo, da se jednom uvede mir i red, te da se brutalni napadači kazne, kako bi se jednom otriježnili.

KNJIZEVNOST.

„Kalendar Srca Isusova i Marijina“ za godinu 1927. Stari znanac, koji nas pohada već 24 godine, javlja nam se opet u novom ruhu. U vrlo ukusnom obliku nudi nam uz kalendarski dio izobilja jedre pouke, ugodne i korisne u pjesmi i prozi, kao i mnoštvo uspijelih slika i ilustracija. Uzmi i čitaj! Ne ćeš požaliti onih 12 dinara, što ih dadeš za nj, jer toliko stoji s poštom ili na ruke. — Uprava u Glasniku Srca Isusova, Zagreb 1/147.

Racionalna upotreba umjetnih gnojiva. Pod ovim je naslovom izišla nakladom „Gospodarskih Novina“ za naše zemljoradnike veoma potrebna knjižica iz pera poznatoga poljoprivrednog stručnjaka i pisca prof. dra V. Mandakića. Ova knjižica, koja je veoma potrebna svakom zemljoradniku, imaće ovaj sadržaj: Uvod. Umjetna gnojiva: 1. Fosforna kiselina. — Superfosfat. 2. Dušik. 3. Kalij. — Sipanje umjetnih gnojiva. — Upotreba umjetnih gnojiva kod raznih usjeva: Pšenica, Raž, Ječam, Zob, Kukuruz, Repa, Krumpir, Repica, Lepirnjače, Konoplja, Lan, Duhan, Vinograd, Hmelj, Voćke, Livada, Povrće.

Ljeti godine 1219. ostavi svoju ljubljenu Porcijunkulu. 24. lipnja ukrcu se sa svojih 12 drugova u iste brodove, koji su vodili križare iz Ankone. Iskrcao se kod sv. Ivana u Akri, prosljedi put Egipta i ustavi se kod Damiete. Ovaj utvrđeni grad već su opsjedali križari. Između mačeva i tolikih ratnih sprava on je sam nosio Propeće. Između mržnje i toliko protivnih interesa on je sam bio žarka ljubav i nesebičnost. Duh ove križarske vojne nije bio više onaj duh Gofreda i Tankreda. Bio je samo materijalistički duh za osvojenjem i plijenom. Franjo je to odmah upoznao i morao je nažalost ustanoviti, da se njegovo djelo više proteže među kršćanima negoli među nevjernicima. Htio se odmah uputiti k Sultanu, ali se zadržao među svojima. Pokuša svim žarom, koji je bio kadar da obrati u Krstovu vojsku svu onu razrožnost raznih ljudi. Velik je bio dojam njegovih riječi i osobnoga izgleda. No ipak nije mogao da zapriječi kršćanski poraz pod zidinama Damiete. Ovaj strašni poraz predvidio je, a samu navalu nije savjetovao.

Dok su se križari spremali opet na protunavalu, on sam odlučio se

Spremanje umjetnih gnojiva. Zaključak. — Knjižica ima 8 slika, koje dokazuju zorno uspjeh postignute gnojenjem vještačkim gnojivima. — Cijena je knjižici Din. 2.50 sa poštarinom. Tko ju želi naručiti, neka pošalje taj iznos u markama u pismu. Narudžbe prima Uprava „Gospodarskih Novina“, Zagreb 6., Pretinac 61.

IZ GRADA I OKOLICE.

Dolazak čehoslovačkih parlamentaraca. U nedjelju popodne u 4 i 6 sata dolaze u naš grad parobrod „Topola“. Na obali će goste iščekati uz gradonačelnika dra Kožula predstavnici vlasti i društava, te „Šibenska Glazba“. Nakon pozdrava i odsvirane naše i čehoslovačke himne gosti će biti provedeni kroz perivoj Tomislavovom ulicom do katedrale. Pregledat će gradske ustanove i znamenitosti, a poklonjeni će im biti prospekti grada u našem i češkom jeziku. U hotelu „Kosovo“ bit će „rast“, a „Šibenska Glazba“ će za to vrijeme koncertirati. Zatim će gosti prosljediti brzim vozom za Ljublanu. Ovom prigodom je Općina izdala poseban proglas, a građanstvo će dočekom i susretljivošću najbolje pokazati ljubav prema braći Čehoslovacima.

Svečana proslava blagdana sv. Frane. U crkvi sv. Frane ove godine — prigodom 700. godišnjice smrti — osobito je svečano proslavljen blagdan sv. Frane. Crkva je izvana i unutra bila krasno zelenilo i cvijećem okićena, te raskošno električno rasvijetljena. U nedjelju uvečer u 11 sati počele su pjevanje lekcije, a u ponoći je prepozit kaptola i apostol protonotar Msgr. N. Truta odslužio svečanu pontifikalnu Misu, Misu je na koru pjevao zbor Orlica pod vrsnim vodstvom dominikanke č. s. Ćirile. Crkva je bila dupkom puna pobožnih Franjinih štovatelja. Preko ove Mise i ostalih ujutro mnogo se osoba pričestilo. Ujutro su se ponovno redale brojne tihe sv. Mise, te svečana u 10 sati. Svečanost je popodne zaključena blagoslovom i obredom preminuća sv. Frane.

Šibenska općina čestita don Frani Buliću. Općina je uputila don Frani Buliću ovu brzojavku: „Pri-

godom 80-godišnjice Vašega rođendana ova općinska uprava Vama, kao narodnom radniku i čelik rodoljubu, želi svaku sreću i dug život na korist našega naroda. Živio don Frano Bulić!“

Ružarica. Prošle nedjelje u crkvi sv. Dominika svečano je proslavljen blagdan Gospe od Ružarija. Svečanu je Misu otpjevao prepozit Msgr. N. Truta. Popodne je bila lijepa i impozantna procesija.

Viši tečajni ispit na gimnaziji održani su 27. pr. mj. pod predsjedanjem direktora g. A. Belasa. Bila je priznata zrelost kandidatima: Josipu Martinoviću i Ljubomiru Dobroti. Na realnoj gimnaziji završeni su ispiti 29. pr. mj., a proglašeni su zrelima kandidati: Josip Tafr, Šime Lalić i Petar Marčelić, dok je jednom kandidatu odgođen sud o zrelosti na tri mjeseca. — Na Učiteljskoj školi ispiti su završili 4. o. mj., a predsjedao im je prosvjetni inspektor g. N. Stipčević. Od 17 kandidata, 6 za popravni, 6 za potpuni i 5 za diferencijalni ispit, položili su ispite s uspjehom i proglašeni zrelima: Bačko Milena, Barbić Vaso, Dominis Tugomila, Dizdar Josip, Dragošević Antun, Čabov Dinko, Karamarko Dobrila, Matić Marija, Milinović Spiro, Paut Emil, Rode Mihovil, Valjin Josip, Vučić Spiro i Vulić Bogoslav, dok trojica nijesu uspjela.

Zajam za podizanje nove poštanske zgrade i škola. Kako poštanski i brzojavni ured mora da seli iz sadašnje zgrade, koju vlasnica prodaje, predložila je šibenska Općina ministarstvu pošta i brzojava, da će ona uzidati novu poštansku zgradu i dati je državi u najam za 50 godina, ako joj poštanska štedionica udijeli zajam od 5 milijuna dinara, koji bi povratila za 8 godina. Općina je poradila i kod ministarstva prosvjete, da se na sličan način podigne i školske zgrade, kako bi se oslobodila ogromnoga godišnjeg najma od 600.000 dinara i kako bi jednom Šibenik dobio pristojne i higijenske školske zgrade. Vrijeme je bilo, da se jednom i na to svrati pozornost.

dogadajima najbližih vremena, spominjemo, kako je jedan neutrudivi sin Franjin O. Rochetti, konventualac, poduzeo najsićniju inicijativu duhu Prvoga Misionara. Ova se zove „Križarska franjevačka misionarska vojna“. Sadašnji Papa XI. toplo ju je odobrio i proglasio kao dostojni spomenik franjevačkoga jubileja. Može se skoro reći, da je prije postala djelo, nego ideja.

Ustanovljena je natrag samu godinu dana sa sjedištem u Rimu i sa lozinkom: „Omnis franciscanus misionarius esto“. Već je poslala 8 misionara u Sciensi (u Kini), otvorila je 3 zavoda sa 200 đaka. Svi ovi poslije novicijata bit će određeni za redovničku i misionarsku službu u samostanu u Asizu. Ovaj samostan je osnovao onaj brat Ilija, koji je pred Franjom bio pošao u misije na Istok. Tamo je ostao četiri godine i smatra se kao organizator franjevačkih misija.

Ovakvim djelovanjem, koje izvire iz uzvišenoga primjera njihova Učitelja, a ne ispraznim riječima i praznim ceremonijama bit će pojačan Onaj, koga je božanski pjesnik Dante upoznao kao Velikana, „jer se učinio malešom i ponizan“. D. I. V.

Prvi kancelarijski ispit na okružnom sudu položili su s dobrim uspjehom: Andrija Junaković, Venceslav Burić i Ivan Ribičić.

Slava P. Š. K. „Krk“. — Krštenje osmerca. U nedjelju 10. o. mj. u 10 sati obavio će se pred katedralom krštenje novog osmerca „Tonko Milić“, koji je klubu poklonio njegov veliki dobrotvor g. T. Milić, čije ime i nosi. Svečanosti će prisustvovati korporativno svi članovi.

Za novi vodovod. Općina je već naručila cijevi. Čim iste stignu, započet će se odmah s radovima.

Jematva. Još koji dan i završit će trganje. Vrijeme je u svakom pogledu na sreću pogodovalo. Masti je uistinu mnogo manje nego lani, ali je zato kukudamo bolji od lanskoga. Ove ćemo godine imati izvanredna i zdrava vina. Nažalost nema dosta kupaca, pak ga teško, koji je prisiljen, da ga već u mastu proda, daje u bescjenu. Cijena je mastu crnom 180-200 din., a bijelom 270-300 din.

Minonosci. U našoj luci nalaze se minonosci „Kobac“, „Jastreb“ i „Labud“, a izgleda, da će ostati čitavu zimu.

Izmjena voznoga reda s 1. o. mj. S 1. oktobra izmijenjen je nešto voznog reda, i to tako, da vlak 4331 polazi kao do sada u 2.58; vlak 4313 polazi u 12.51; vlak 4333 polazi u 18.18; vlak 4315 polazi u 21.26, dok je vlak, koji je polazio u 7.16, ukinut.

Stranci. Đaci bečke tehnike posjetili su naš grad pod vodstvom svog profesora g. Hollaya. Pregledavši sve gradske znamenitosti, navlastito katedralu, popeli su se i na tvrđavu sv. Ane, a tenderom ratne mornarice pošli su do slapova Krke.

Promet u luci. 4. t. mj. stigla je motorna jedrenjača „Jela“ i ukrcala 550 tona ugljena za Rijeku, a parobrod „Sava“ 350 tona ugljena za Sušak. 5. o. mj. parobrod „Jason“ odveo je u Ravenu 360 tona cianamida, a 6. o. mj. stigao je veliki preokooceanski tal. parobrod „Ulisse“ i počeo da krca 9.000 tona bauksita za Filadelfiju. 9. o. mj. došao je tal. parobrod „Iniziativa“ i ukrcat će 350 tona ugljena za Anconu.

Darovi „Uboškom Domu“. Da počaste uspomenu Ivana Cusmiche: Obitelj Frane Inchiostri Din 200; dr Ante Dulibić i Tvrtka Ante Šupuk i Sin po Din 100; dr Hektor Meichsner, Romano Vlahov, Obitelj pk. Ro-

ka Inchiostri, Marchetta ud. Mattiozzi i Vilim Beroš po Din 50; Obitelj Nikole Milina, Obitelj Bože Vatavuks, Stjepan Karković, Ante Forn, dr Giovanni de Difolco i Ugo Fosco po Din 30; Fila ud. Sigorsoo, Stjepan Scotti, Frane Mikulandra, Obitelj Bončempo, Obitelj Vlade Kulića, Marko Jelina, Antica ud. Medić, Roza ud. Pirizina, Obitelj Marka Stojčića, Ive Šupuk pk. Male i Obitelj Jakova Jeličića po Din 20; Slavomir Siničić i Anka ud. Zorović po Din 15; Obitelj Amalije ud. Sponza, Petar Kitarović, Andrea Bianchi, Ivan Kitarović, Draginja ud. Orada, Obitelj Antuna Ungaro, Mate Prgin, Ivan Bergnoci, Vjekoslav Medić, Uroš Novak, Edgard Vidović, Špiro Guberni gostioničar, Ante Ciučić, Jeljava ud. Grimani, dr Kažimir Pasini, Ive Vučić pk. Andrije, Vinko Šupuk, don Krsto Stošić i Maria Marasovich po Din 10. Da počaste uspomenu *Barnabe Tocili*: Tvrtka Ante Šupuk i Sin Din 100, Pio Terzanović Din 20 te Vladimir Kulić i Braća Tikulin po Din 10. Da počasti uspomenu *Bože Martinca*: Dr Jerko Machiedo Din 20. — Svima darovateljima Uprava najharnije zahvaljuje.

„ITO“ pasta za zube - najbolja.

ORLOVSKI VJESNIK.

Širenje orlovske misli. Kako se hrv. Orlovstvo zadnjih godina lijepo proširilo i uznapredovalo, to se sve više osjeća potreba, da se izdaje jedno samostalno orlovsko glasilo. Toj davnjoj potrebi udovoljeno je izdanjem „Orlovske Straže“. Upravo je izašao listopadski broj ovoga lista u novoj vanjskoj opremi sa simboličkom slikom, te vidno prikazuje napredak u svakom pogledu. Sadržaj ovoga broja je osobito aktuelan, pa ne bi smjelo biti ni jednoga prijatelja orlovske misli, da ne naruči „Orlovsku Stražu“. Pretplata je vrlo malena: 10 din. do kraja ove godine. — Izdanje knjige dra Ivana Protulipca „Hrvatsko Orlovstvo“ znači velik dobitak za cio naš pokret. Ova knjiga je posebno vrijedno djelo o hrv. Orlovstvu, te će sigurno donijeti koristi svima onima, koji žele da upoznaju nutarnju vrijednost hrv. Orlovstva i ispravno shvaćanje orlovske misli. Cijena je knjizi samo din. 15.

IV. internacionalni kongres katoličke omladine, što ga priređuje svake godine internacionalni Savez, bit će sljedeće godine (1927.) u Lurdu, na koji će također poći i hrvatski Orlovi. Prošle godine održan je kongres u Rimu.

Upisivanje udjela u Društvenu Nabavnu Zadrugu. Od najveće je važnosti za orlovski pokret, da se Društvena Nabavna Zadruga što bolje razvije. Za taj razvoj potreban je Nabavnoj Zadrugi dovoljan kapital. U smislu zaključka glavne skupštine HOS-a Požegi dužna su sva orlovska društva, da upišu koji zadržani udio. Pojedini udio iznosi Din 25, a upisnina Din 3. Ove udjele neka upišu ne samo orlovska društva, nego i orlička te pojedinci Orlovi i Orlice.

Dr Ivo Protulipac: Hrvatsko Orlovstvo. Pod tim naslovom izašla je iz štampe knjiga predsjednika HOS-a dra I. Protulipca,

koja prikazuje smjernice i razvoj hrvatskog Orlovstva. Knjiga je pisana zanimljivo, te je vrlo aktuelna. Cijena je knjizi Din 15 (bez poštarine), a naručuje se kod Društvene Nabavne Zadruga, Zagreb, Pejačevićev trg 15.

Predavanja u društvu. Kod Hrv. Ori. Saveza mogu se dobiti sljedeći nacrti za društvena predavanja: Frya ili deveta brigada, Orlovska nauka, Omladina i nikotin, Borba o istinu, Čega nam najviše treba. — Za naraštaj podesni su sljedeći nacrti predavanja: Potreba organizacije, Naraštajac i njegov jezik, Kralj Orlova. Ovo posljednje predavanje je novo. Kod Mahničevog Orlovske Okružja mogu se dobiti sljedeća predavanja: Dr Petar Rogulja, Moderni vitežovi, Privatni studij društva, Biskup dr Antun Mahnić, Euharistija i orlovski pokret, Unartna kultura (daka Orla, Ideja društva Orlovstva. — Uz cijenu od 5 dinara može se naručiti kod *Nabaune Zadruga* brošura: Hrvatsko-Orlovstvo s katoličkoga stajališta.

Poziv orlovskim društvima. Sva orlovska društva pozivjemo ponovno da odmah pošalju preko okružja HOS-u: 1. zapisnik rujanskih glavnih skupština; 2. rujanske preglednice i 3. članarinu za prošlo tromjesečje. Također je potrebno, da pojedini društveni povjerenici odmah pošalju dosad sabrani iznos za pretplatu „Orlovske Straže“.

Vježbe za god. 1927. Predajački zbor HOS-a sprema propisne gimnastičke vježbe za g. 1927. Neka braća su već poslala svoje sastavke, pa se pozivlju i svi ostali, koji imaju kakvu vježbu, da je pošalju što prije.

Orlovski kalendar za g. 1926/27. dobiva se kod brata *Jerolima Malinara*, Zagreb, *Pejačevićev trg 15* uz cijenu od din. 10 po komadu.

Kazne vijesti.

Društvu za širenje vjere uručili su u ime doprinosa za g. 1925. do 30. VI. o. g. na ruke blagajnika Narodnog odbora D. S. V. za Jugoslaviju (adresa A. Matasović, Đakovo) sljedeći dijecezanski odbori: Nadbiskupija Beograd Din 600, nadbiskupija Sarajevo Din 11.000, biskupija Đakovo Din 9.842, biskupija Ljubljana Din 106.054.26, biskupija Maribor Din 31.392, biskupija Split Din 2.255.75 i Lira 200, biskupija S. beatik Din 525.60, ap. admin. Bač Din 2.400, ap. admin. Subotica Din 1.900 — Ukupno Din 168.969.61 i Lira 200.

Petroleum plinske svjetiljke za unutarnju i vanjsku rasvjetu od 150 do 3000 svijećajakosti - „Petr o plin“, Zagreb, Draškovićeva 58. 24 vrste svjetiljaka. Traže se zastupnici.

Tko oglašuje, taj napreduje!

Vlasnik, izdavaatelj i odgovorni urednik Ante Erga. — Tisak Pučke Tiskare u Šibeniku — (Predstavnik: Jerolim i Vjekoslav Matačić).

VINARI I

Recepti za spravljanje veštačkoga vina i rakije kao i sve vrste esencija i holandske maje za veštačko vino.

Recepti koštaju 30 din. Novac slati u napred na:

„HEMIKOS“

Zastupništvo Hemičke robe RAČA (Krag.), SRBIJA.

Gospodarska Štedionica u Splitu

Rimska ulica 3. (kod Peristila).

Telefon Br. 363.

Podružnica u **Makarskoj**

Najveći Dalmatinski zavod na zadržnom temelju.

Prima uloške na knjižice i u tekućem računu te ih najpovoljnije ukamaćuje.

Obavlja sve bankovne poslove najkulantnije. Kupuje devize i valute uz najpovoljniji dnevni tečaj.

Zadružna Gospodarska Banka d. d. u Ljubljani

Podružnica Šibenik.

VLASTITA ZGRADA — — — — — UL. KRALJA TOMISLAVA 108

BRZ. NASLOV GOSPOBANKA TELEFON BR. 16. NOŠNI 67.

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT.

Ispostava: BLED.

Dionička glavica i pričuva preko Din. 16.000.000.

Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

PRIMA ULOŠKE NA KNJIŽICE, TE IH UKAMAĆUJE NAJPOVOLJNIJE.

OPREMA SVE BANKOVNE I BURZOVNE POSLOVE POVOLJNO, TOČNO I BRZO.